

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre. . . . 6 korona.
Egyes száma ára 6 fillér.

MEGJELIK HETENKÉNT EGYSZER;
pénteken és minden törvényhatósági bizottsági közgyűlést megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
A városi Könyvnyomda-vállalat
Irodájában.

Íde küldendők a kéziratok és előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

A Hortobágy hasznosítása.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága már régebben terve vette a Hortobágy hasznosítását és ezen kérdés tanulmányozására egy nagy bizottságot küldött ki Simonffy Imre kir. tanácsos, volt polgármester elnöklésével. Ezen nagy bizottsághozzás hallgatás után 1901-ben egy albizottságot küldött ki *Király Gyula* tanácsnok elnöklésével, mely bizottság helyszíni szemle után mondott véleményt. Ezen javaslat a gazdasági, jog- és pénzügyi, majd a debreczeni gazdasági egyesülethez került az Ábrahám László volt tiszti főügyész jogi véleményével.

Most, hogy aktuálissá vált a Hortobágy hasznosításának kérdése, közönségünk tájékoztatása vegett egymásután való sorrendben leközlőjük az albizottságnak, továbbá a jog- és pénzügyi, a gazdasági bizottságnak véleményét, valamint a gazdasági ügyesület javaslatát és a volt tiszti főügyész jogi véleményét. A mostani tiszti főügyésznek Magoss György drnak idevonatkozó jogi véleményét lapunk már ismertette.

Jegyzőkönyv.

Felvétel a Hortobágyon 1902. évi június hó 20-án a Hortobágy pusztai jövedelméből tétele kérdésének tanulmányozására kiküldött szűkebb körű bizottság ülésében.

Jelen voltak: Király Gyula tanácsnok előlétele alatt: Kertész János, Szentessy János bizottsági tagok, Vinny Géza kulturálos főmérnök, Biró Géza szőlőszőlővetkezeti igazgató, Juhasz Árpád gazdasági tanintézetű tanár, mint szakértők, s Varga Károly városi aljegyző.

Előlk tanácsnok annak megemlézése mellett, hogy az albizottságot a f. év és hó 19-dik napján tartott ülésen elrendelt helyszíni szemle megjejtése céljából hivta a Hortobágyra össze, sajnálattal konstatálja, hogy a meghívott bizottsági tag urak közül csak kevesen jelentek meg és éppen azok maradtak távol, akik a Hortobágyt kevésbé ismerve, a helyszíni szemle által annak földje minőségéről alapos tájékozódást szerezhettek volna.

Majd megnyitván az ülést, azon kérdést teszi fel, szükségesnek tartja-e a bizottság hogy tekintettel azon körülményre, miszerint a jelen levő bizottsági tagok és szakértő urak a Hortobágot már régtől fogva és alaposan ismerik, előzetesen az egész pusztaú bejárva — a helyszíni szemle után hozzanak határozatot, illetve adjanak véleményét a nagy bizottság által a hasznosítást illetőleg előlétek tett kérdésekre.

A bizottság tagjai éppen az említett körülményre tekintettel, hogy t. i. a Hortobágot mindannyian régebbi idő óta és alaposan ismerik, az előzetes helyszíni szemlének szükségét nem látja s ilyet tartani már annyival kevésbé kíván, — miután ez a kedvezőtlen időjárás miatt különben is akadályba ütközik, hanem a tárgyalást ennek mellőzéseivel is megtartani kívánja.

Előlk tanácsnok a nagybizottságnak 1901. év augusztus hó 17. napján tartott nagy bizottsági ülési jegyzőkönyvét felolvastatván, előterjeszti, hogy ezen albizottságnak voltaképpen az tételt feladatává, hogy a jegyzőkönyv 3-dik száma alatt feltett kérdésekre adjon feleletet, illetőleg azokra nézve nyilvánítson véleményt.

Ezen kérdések a következők:

- hogy szántás- vetésre ha bizonyos terület kiszakították, mennyit, hol és miképpen volna lehetséges felhasználni? E végből a helyszínen osztályozza és térképeztesse a területeket, mutassa ki, mennyi jövedelmet kaphat a város házipénztára évenként azokból?
- hogy ha a jelenlegi állapot tartatnék fent, miképpen lenne mellőzhető a kihatás úgy, hogy a házipénztár is megkapja a maga

hasznát, de amellet a gazdálkodó közönségnek is biztosítsák az állattenyésztést?

A bizottság mindenekelőtt az utóbbi kérdésre kíván megfelelni, amelyre nézve azon véleményt nyilvánítja, hogy a kérdés akként, miszerint a házipénztár is megkapja a város hasznát, a kihatás is mellőzhető legyen, nézete szerint, meg nem oldható, mert ez nem jelentene egyebet, mint a mostani legelő-bérnek, amely a 160 ezer koronát megközelíti, 80—100%^o-al való felemelése, ezt pedig a legeltes már nem éri meg; de feltéve, hogy megérné is, még abban az esetben sem vezetne célra, mert ily magas legelő-bér fizetése mellett a kihajtott fogság állomány oly mértékben megapadna, hogy a befolyandó jövedelem előreláthatólag alig haladná túl az eddig kivetett és bevenni szokott összeget, melyből a feltétlenül szükséges eddigi kiadások levonása után a házipénztár részére nagyon kevés maradna.

A második kérdést illetőleg az a véleménye, hogy a Hortobágy pusztából egy nagyobb mennyiségű, mondjuk 10,000 holdat kiszakítani s azt szántás-vetés által értékesíteni anélkül, hogy a házipénztár eddigi rendszere meg ne rendítessék, egyáltalában lehetetlen, mert a szóban levő 10,000 hold, vagy annyi-ameennyi, hogy abból a házipénztár jövedelmét nyerjen, mindenesetre a jobb minőségű földekből lenne kijelölendő, már pedig a legelőt is az szolgálatja s tekintettel azon körülményre, hogy ezen 10,000 hold kiszakítása esetén a mintegy 4000 hold hasznavehetetlen terület leszámításával körülbelül csak 26—27 ezer hold gyengébb minőségű föld maradna vissza, nyilvánvaló, hogy azon a területen annyi jövedelű, mint eddig, tartani nem lehetne. Amennyiben azonban a kiszakítás elkerülhetetlen s azt a bizottsági közgyűlés tényleg elhatározza, a bizottság nézete szerint a legeltes még is legkevésbébet szenvedne az által, hogy ezen 10,000 hold kizárólag a vasut mentén és pedig a vasuttól délre eső részen, kevés részt a Hortobágy folyónál elhagyva, — le egészen az Ohatig egyenlő szélességben hasíttatnék ki, mely esetben a vasutnak használhatósága is teljesen érvényre jutna, s a legelőt gazda közönség legkevésbé zavartatná. Azon kérdést illetőleg, hogy körülbelül mennyi jövedelmet nyerne ebből a város házipénztára — a bizottság azon véleményben van, hogy az ezen földterület kiadása után várható jövedelem legfeljebb 80—90 ezer koronára lenne tehető, miután ezen földterületen gyengébb minőségű területek is vannak, de nem várható 160—200 ezer korona jövedelem még azon esetben sem, ha a szóban levő 10,000 hold föld akként jelöltetnék is ki, hogy e célra a Hortobágy 40,000 hold területéből különböző helyeken a legjobb minőségű 10,000 hold jelöltetnék meg.

A bizottság ezen véleményének jegyzőkönyvbe vétele után indítványoztatott, hogy a bizottság a javaslatba hozott 10,000 hold földet, amennyiben azt a rendelkezésre álló idő megengedi — tekintse meg; mely indítvány elfogadtván, a bizottság tagjai kocskira ilve körülbelül 3 óráig tartott helyszíni szemle által a területnek úgy jobb, mint gyengébb minőségű részeit megtekintették.

A szemle után Biró Géza szakértő ur azon véleményét nyilvánította, hogy a szóban levő 10,000 hold föld bérbe adása után nem 80—90 ezer, hanem legalább is 150—160 ezer korona évi jövedelem várható, míg a bizottság többi tagjai elébb nyilvánított véleményüket a szemle után is fen tartatták.

Biró Géza szakértő ur külön véleménye kívánságához képest jegyzőkönyvbe vétetvén, a jegyzőkönyv helybenhagyás után befejeztett. Miről a város hasznosítására kiküldött nagy bizottság ezen jegyzőkönyv áttételével értesítették.

Kelt, mint fent.

Jegyzette:
Király Gyula, albiz. elnök.

A központi tevékenységnek ezen általános vázolója után áttevő a mi helyi viszonyainkra, jeleltük, hogy az 1904 június 12-én megalakult kerületnek az év végéig

4 tőrsztagja,
151 helybéli,
64 vidéki,

összesen 219 tagja volt;

e tagok közül részben halálest, részben az ület megszűnése folytán az év végéig 7 tag kilepett; folyó évben már eddig 9-en léptek be egyesületünk kötelékébe.

Nem hagyhatjuk itt említés nélkül azon aggályainkat, hogy a tagszerző első lázas munkájában némely szempontok mérlegelése nélkül hagyattak s ennek lehet tulajdonitanunk, hogy egyesek a maguk anyagi erején alól maradó tagdíjjal járulnak az egyesülés nagy céljához; más oldalról elég nagy a száma azon, különösen vidéki tagjainknak, kik utólag a díjzetési kötelezettség minimuma alól is kivonni igyekeznek magukat, vagy ezt a legalacsonyabb hozzájárulást sem bírák meg.

Különösen meleg köszönettel kell itt adoznunk a Kerületi kereskedelmi és iparkamara, a Kereskedő Társulat és a Kereskedelmi Csarnok évdemes vezetőinek, mint akik kerületi együletünk megalakulásánál a legtevékenyebb buzgalommal voltak szívesek közremunkálni; azóta is a jóakaratu támogatás minden jeleivel találkoznak ez intézmény részéről és különösen köszönetet mondunk a Csarnok vezetőségének azon szívélyességéért, hogy együletünknek mindnapos otthon volt szíves biztosítani.

Az egyesülés múlt év deczembere óta az összes tagoknak küldi tagületmenny gyanant az egyesülés magas színvonalon szerkesztett 2 heti folyóiratát, amely egy a belétéről időnként számot ad, mint ahogy nagyobb és kisebb érdekek hű öre és szószólója; ha a lap küldésében hiányok mutatkoznak, hogy panszakkal vagy titkárukhoz, vagy közvetlen a közpounthoz fordulni szíveskeeznek.

Közpountki kiadványainak népszerűsítése és terjesztése érdekében jó munkát végeztünk az által, hogy az idegen vámtarifákat, mint a Pap Dávid-féle »Önálló vámtérellet« című önálló munkát, amely a maga nemében az első, terjedelmesebb és modernebb monografiája a vonatkozó gazdasági kérdésnek, részben körözött tagjaink kezén, részben pedig különösen az utóbbinak kedvezményes áron való megszerzését lehetővé tettük és ezzel a munka nagy tanulságait a köztudatba átinni és népszerűsíteni igyekeztünk.

A napi politikától egyesülésünket távol taranni egyeztetünk; a képviselőválasztások azon különösebb örömtől hozták részünkre, hogy Szabó Kálmán urat, egyesülésünk egyik alelnökét, városunk III. választókerületé országgyűlési képviselőjévé választotta; át vagyunk hatva a belső meggyőződéstől, hogy az ő közmért egyniségével a képviselőház egy nagy tevékenységi s a kereskedelmi és gazdasági szakérdekek iránt gyakorlati érzékkel bíró egyneml gazdagodott, akinek működése elé a sajnosan meddő idők elmulta után érdekeink ápolását illetőleg mindig számíthatunk.

Mint különösebben említést érdeklő, gyakorlati értékű eredményekre, különösen a takarványszálítási díjkezdvényekre s az adóztetés és felszólamlási bizottság ügyében elért pénzügyminiszteri leiratra kivatkozhatunk; mindkettő nagy eredmény azon mostoha viszonyok között, melyekre a kereskedő osztály napjainkban is még kárhözotva van.

Az adóügyi bizottságokra néve, évek óta érezük a helyi viszonyok között is e tekintetben az elavult alaptvényi intézkedéseiből folyó s ma már alig elviselhető hézagosságot; igyekeztünk úgy a pénzügyigazgatóság, mint a városi és megyei törvényhatóság nagyrabecsült vezetőinél intervenálni, hogy a bizottságok a kereskedő elemnek lehető méltánysáival és kereskedő tagok megfelelő kinevezésével alakítottassanak meg; az eredményről még ez idő szerint — a kinevezések bían — be nem számolhatunk; de elvárjuk, hogy egyirásunkban mindkét helyen meg lesz a kelő sikere.

A megyében fogyasztási szövetkezeti fiókok alapításának jelensegeit észleltük eleinte a sajátban megjelent közleményekből, majd egyes vidékekről tagjaink panszaiból; köztudomás a közpountki e tekintetben teljes energiával történt állásfoglalása, melyhez kerületünk egész bensőséggel hozzájárult s mely ezen kérdés sérelmeinek törvényhozási után való egynyeldi helyes és alapos számlálás követelje; addig is, mig ez bekövetkezhethet, a magunk körében teljes energiával s a tagjaink érdekvédelmének tartozó kötelezőgérrellet tiltakozó szót emeltünk egy-egy headványban Hajduvármegy főispánjánál és h. Kiss Áron ev. ref. püspök urnál, tisztelettel, de erőlyesen szót emelve az iránt, hogy tiltásék meg egyrészt a papi és

tanítói egyéneknek, másrészt a közigazgatási közegeknek az, hogy ily fogyasztási szövetkezetek alakítása körül ilyetén állásból folyó befolyásukat érvényesítsék; ilyen vállalkozások alakítása körül vezérszerpet vigyének; a személyi jelleg adta befolyásolás az ilyen szereplést el nem választható; a magunk részéről tehát szót kellett emelni az iránt, hogy óvast tegyünk az egyny szerezpvellet ellen is mindaddig, mig a fogyasztási szövetkezetek az egyny vállalkozással szemben egészen indokolatlanul kedvezményekben részesítettek; a döntéseket még nem vetjük s mindenként érdeklődéssel és emelt fővel várjuk azokat, ha tölték sok jót a törvényhozási rendezésig nem lehet is várnunk.

Gondot fordítottunk arra, hogy közpountki kiadványai és a német törvényhozási haladottabb szakintézményeiről szóló törvények megszerzésével egy kis szakkönyvtárnak alapjait megvessük és örömmel jelenthetjük, hogy bár a kezdet kezdetén állunk, immár 23 kötet különleges szakkönyv áll a tagok és érdeklődők rendelkezésére.

Az elnökség elejtől fogva gondot fordított az ügyemelt belrendjének szabályozására s e végből a pénztári kezelés és a titkári állás ellátására ügyrendet dolgoztok ki s állapított meg, mely az ügyemelt folytonosságát s az adminisztráció pontosságát van hivatalva szabályozni; intézkedtek az elnökség saját hatáskörében vagy választmányi üléseken felmerülő s a közpountki vagy tagjaink által hozottak utalt ügyekben és kérdésekben és időnként, egyes fontosabb kérdésekben a választmány tagjainhoz szétküldött kérdőívekkel egyeztetett a közhatalmat kipuhatolására vagy az anyag gyűjtésére; a lefolyt évben 9 elnökségi tanácsülés és 6 választmányi ülést tartottunk, amelyek a választmányának aránylag élénk részvételével folytak le.

Amikor ezekben számot adtuk a magunk és kerületünk ez évi tevékenységéről, kérjük, ajándékozzák meg bizalmukkal s a jövőnkbe vetett erős hittel ifju egyesülésünknek.

Debrecen, 1905. április 24.

A választmányi nevében és megbízásból:

Gaszner Géza, **Kardos László,**
titkár. elnök.

Zárószámadás 1904. évről.

Bevétel.

Központi alapítási előleg	300— K
Beszedett tagdíjak	1697— K
Kamatjövdelem	12— K
összesen 2009— K	

Kiadás.

Alapítási költség	277-85 K
Személyi kiadások:	
Tiszteletdíj	150— K
Díjnek	80— K
Apró személyi kiadások	36-90 K
. . . . .	32-40 K
Könyvek, nyomtatványok, postadíjak, ülésterem	146-20 K
Adományok:	
A vidéki hírapírók orsz. szöv.-nek	100— K
Kereskedő-tanonczik. ösztöndíjjalapr.	200— K
Közpountki árutalaj tagdíj-jutalék	848-50 K
Készpénzmaradvány	137-07 K
összesen 2009— K	

Felülvizsgáltuk és rendben találtuk.

Debrecen, 1905. január 30.

Lusztig Károly, **Félegyházi János,**
számvizsgálók.

Előirányzat 1905. évre.

Bevétel.

Előre látható tagdíjbevélet	1900— K
Előrelátható hiány	380— K
összesen 2280— K	

Kiadás.

Központi előleg megtérítésére	300— K
Tagdíj-jutalék 50%	950— K
Személyi kiadások (titkár és díjnek, tagdíjbeszedés)	780— K
Dologi kiadások:	
Egy irattári szekrény	80— K
Könyvgyarapítás	50— K
Postadíjak	120— K
összesen 2280— K	

Levél a szerkesztőhöz.

T. Szerkesztő ur!

Multkor írott levelemben megírtém, hogy újfent írok tapasztalataimról egyetemen. Mivel pedig úgy esett a sorja, hogy be kellett mennem a városba, a kollegiumbajáról Jani gyerekek ünneplő ruhát venni a zászlóváltásra, elvégezvén a dolgomat, szétéztém az utcán, azaz csak néztem volna, de olyan nagy por volt még a fútczán is, hogy nem láttam én jóformán semmit, mert a szemem megfújult és azt hittem, hogy a Szaharai vagyok.

Mi türes-tagadás benne, nagyon elcsodálkoztam, hogy nem öntözik az utcákat és talán most is csodálkozik, ha egy debreczeni komám meg nem magyarázta volna, hogy most azért nem öntöznék, mert a szombathelyi újság azt írta, hogy okvetlenül eső lesz a héten.

Éppenséggel május első napja volt, hát fentisztelt komám azt javallotta, hogy mennék ki a Nagyerdőn. Hát aztán kinéztünk a kis gózsón, amelyik papírosan minden 11 perczben halad, de bizony olyan lassan ment kifelé, hogy gyalog is kísértélhattunk volna. Meg-megyáran a Péterfián, meg a fásor között, várta a szemközti öv komáját, de az nem akart jönni, mert itatott a Nagyerdőn. Végre-valahára aztán kijutottunk és bemenniük az erdőbe.

Sok mindent tapasztaltam a Nagyerdőn, hanem azt mégsem hittem volna, hogy a városra nevelt ember rosszabb a falusinál. Aki csak kinn volt az erdőn, az mind neki esett a virágos fáknak. Aprajra meg a felöntje egyaránt törte, rombolta a galákat és mikor estefelé visszakérültünk, alig láttunk virágzó bokrot a környéken. Némelyik egy egész hát virágos galyat vitt haza a kecskéjének. Bizony mondom, én ezen nagyon megbotránkoztam, mert az Isten nem azért ad a fának kora tavasszal virágot, hogy a megdondolatan ember azt lesszaggassa és aztán az uton szerte hajgálja. Már minálunk az ilyen pusztítóra ráteritették a vizes lepedőt. Azon meg aztán még jobban bámultam, hogy az uri rend is teleaggatta a kocsiját meg magát is ilyen virágzó fagyakkal.

Hogy bejöttünk a városba, elmentem egy ismerősömhöz a Simonyi-utczába. Valahol olvastam az ugynevezett gyehennéről, de amit ezen az utcán néhány udvarban tapasztaltam, ahhoz képest a gyehenna virágos kert. Undorító, bűzös udvarok, telve piszokkal. Nagyon jól tudja az én falusi eszem, hogy a rendőrség nem nézhet meg minden házat, nem is ezen csodálkoztam, hanem azon, hogy ilyen mocskos udvaron hogy lakhatnak meg az emberek.

Az utcákon haladva, még tapasztaltam valami. Gyalázatosabb beszédek, ételenebb istenkáromlást nem hallottam soha, mint Debreczenben, erről a puritánságáról híres városban. A béresem menten elcsapnám, ha olyan mocskos beszédekkel folytatna, mint ott beun szokták a városban. Egyik a másikat licitálja felül, még a gyerekek is káromkodnak és botránkoztatják a járókelőket. Mi lesz ezekből, ha ilyen durva lélekkel és faragatlan szívvel nőnek fel?

De már nem boszantom a szerkesztő urat, hanem letezem a penémát. A lapot köszönöm, meghozta a posta. Maradok tisztelettel. Köstölszég, 1905 május 3.

N. N.,
tanayi gazda.

Szívesen beismerjük, hogy porosak az utcáink, de ha tartósabb lesz a napos, meleg idő, megjelöcsoltatjuk az utcákat és nem törődünk azzal, hogy mit jósol a Meteor újság.

Ami a virágzó fagyalk törődését illeti, ezen a durva pusztításon mi is elszomorodtunk. Nagyon, de nagyon örülünk, ha valamilyen képpen meg lehetne fékezni ezeket a virágpusztítókat, mert igazán letarolják az erdőt éppen a legszebb virágzásában.

A Simonyi-utczában csakugyan van vagy egynehány ház, ahol nem ártana egy kis érzékeny büntetés lakóknak és házigazdáknak egyiránt. A tanács már ezen az utcán intézkedett is, hogy a közegészségnek megfelelő rend helyeslőjén.

Az utcai káromkodásban, perverez beszédekben nincs párja a mi népünknek széles Magyarországon. A baj annyira elhaltamodott, hogy csakis egy szigorú szabályrendelet kériheltetlen végrehajtásával lehetne megszüntetni ezt a lakhatatlan szokást. (Szerk.)

Esdő szó a tüdőbetegek érdekében

Félmillió tüdőbeteg van az országban és ezek heted-része, hiteven-hetvenöt ezer ember meghal évente tüdőbészben. Borzalmas pusztítás. Világrengető csatáknak nem volt annyi halottja.

Szörnyű kór, mely javarejében támadja meg a kegyérkeresőt, sorvasztja és pusztítja. Pedig legtöbbször meg

lehetne menteni, ha idejében gyógyíthatnánk őket, ha a jószívek ligát alkotnának, mely zászlajára a tüdővész ellen való küzdelmet írja, ha ez a liga az egész országra kiterjesztené működését és minden rendelkezésre álló módon igyekeznék a tüdőbetegség csapását enyhíteni.

A József kir. herczeg Szanatorium Egyesület ebbe a ligába belépésre szólit minden jó szívet.

Védnökünk Augustza kir. herczegnő előnkletével Budapestben, hazánk székesfővárosában június első hetében országos gyűlést tartunk. Ezen a gyűlésen az ország minden vidékére kiterjedő és évekre szóló munkaprogramot állítunk meg. Elhatározzuk, hogy gyógyítóházakat, időelőházakat létesítsünk, ambulatoriumokat állítsunk föl, terjesztjük a tüdőbetegség ellen való védekezés ismereteit. Kiküldtjük és kivonjuk a családból a betegeket és kevesibbük a fertőzés, a betegség terjedésének alkalmát. Széles alapon terjesztjük az erélyes munkát indítunk meg. Azt akarjuk, hogy ez az országos csapás enyhüljön, a fertőzés alkalma gyérüljön, hogy valóban ezek és ezek életét mentjük meg.

Ezt azonban csak akkor tehetjük, ha a kibontott zászló alá seregel minden jó ember, ha mindenki segíti ezt az emberbarátit törekvést.

Aki nekünk ajánlja föl áldozat-filléreit, az a legszebben imádkozik. Mert Istennek tertző legszebb imádság a jötték.

Kérünk minden melegen eztó szívet: lépjen be tagul az emberszeretnek ebbe a szövetségébe és tudassa mielőbb belépési szándékát a József kir. herczeg Szanatorium Egyesület előnksegével (királyi bérház, kigyó-tér).

Töröljük le a szenvedésnek, a bánatnak könnyét, osszlassuk a kétségbeesés rettenetes érzését, ragadjuk ki a hatalm karjaiból a sorvadó emberek ezreit!

Mentsük meg a tüdőbetegeket!

Társadalmi igazgatás.

A társadalmi igazgatást, mint önálló tudományt a mult századok nem ismerték. Megvolt, de csak úgy, mint a levegő, melyet, bár benne élünk, a kutató elemnek fel kellett fedeznie.

A rómaiak <lex frumentaria>-i, a római plebs <panem et circenses>-e csak olyan társadalompolitikai megnyilatkozások voltak, mint az elmult században Côme Spencer doktrinái és Marx Károly elmélete, ki a történelem evolucziót nemzetgazdasági alpra fektette.

Ki ne hajolna meg a keresztényiség megalapítójának hegyi beszéde előtt, mely az emberbarátit szeretetnek isteni apológiája? Századok multak el és a macchiavellizmus, Hobbes és Spinoza letagadták ezeket a tadokat, az utópistákat számították, kinevelték; a hatalom forrása az egyéni önkény volt, mert a hatalmat az erősebb jogának tekintették. De még abban az emberi jogokat kigyuló, eltipró korszakban is, melynek nyűgét a francia forradalom szüntette meg, a társadalmi igazgatás elemeit látjuk a hübérendszerben, a földesur és a jobbágy közötti viszonynál, és csak akkor tagadtuk meg a társadalom alkotó elemeinek egymásra ható dinamikáját, midőn az ősi-egés eltörles és az urberiség megszűnte által a földmivest sorsára bíztuk Ugy bántunk vele, mint a léghajós, ki, hogy magasabba szálljon, kidobja kosarából a ballasztot. A volt földesur osztály és a földmivest osztály között a távolság mindig nagyobbodott, a középnemesi kuriák az idők viharában elmállottak és a latfundum a törve birtokra nehezedett, szomszédosává lett.

Az ősszhang így szűnt meg a társadalmi osztályok között. De ma a megzavart egyensúly-okozta rendszeretlen tömegből kibontakozni kezd egy új irány, mely az erőnek egymásra hatásánál a helyes egyensúlyt óvja, korlátozza az erősebb jogát és oltalmába fogadja a gyöngét.

Ez az új irányzat törekszik kiepíteni a tudomány legifjabbikát, a társadalmi tudományt, mely a társadalmi élet egyes jelenségeiből és azoknak egymásra hatásából a társadalom szervezetének és fejlődésének törvényességét keresi.

A tudományok legifjabbja a közigazgatási jog alapjaiból indul fejlődésnek és a közigazgatás közigazdasági elágazásához legközelebb áll. Feladata már azért is nehéz, mert az életet kodexben szabályozni nem lehet. Könnyű a büntető bírónak megkeresni a törvényben a fölmerült konkrét esetre alkalmazható rendelkezést, mert a jögeszt felismerése már kezébe adja a törvény alkalmazását és nem bűntett az, mit a törvény annak el nem ismer. Már a közigazgatási tisztviselőnek nehezebb sorsa van. Eljárását a helyi viszonyok ezernyi ága-boga nehezíti meg, de rendelkezésének akár megelőzőleg, akár —ja bekövetkezett eset hatása alatt — mindig előtte áll a *suprema lex* — az általi legmagasabb érdek.

A társadalmi tudomány tárgya maga az egyéni élet.

Mi az élet? A mindig változóban, a mindig átalakulóban megnyilatkozó örökkévalóság. A jelen minden pillanatának, mely a jövőt a múltnak adja, megvan az ő bölcsője — koporsója és e között az alfa és omega között az élet küzdelem minden fázisa. A társadalom az örökké élő, örökké küzdő, örökké családó, örökké szenvedő ember. A társadalom a halandók millióinak evolúciójában megjelenő halhatatlanság.

Ennek a szerves egységnek, melyet jól hasonlítanak az állati szerves organizmushoz, ennek az élettani jelenségeit tanulmányozza a szociológia, ennek cselekvőségét irányítja a társadalmi igazgatás.

De hisz az államigazgatásnak is ez a célja! Igen, de nem az egyén, hanem az állam érdeke szempontjából. Az államigazgatás arra tanít, hogy az egyetlen jogosult érdek az állam érdeke. Ennek alá van vetve minden személy és minden tárgy. Ha az állam érdeke úgy kívánja, a polgár odaadja életét, vagyontát, mert az állam rendelkezik minden étellel, minden vagyonnal. Az államérdek keresése azonban sokszor nagy bűntudásokba sodorja a népeket és sorsukat végzetessé teheti. Az állam érdekét vélté keresni Cheops, midőn guláját felépít, Neró, midőn felgyújtja Rómát, XIV. Lajos, a napkirály pazarlásával, Napoleon, midőn az ellenség sörtüze elé vezetői nemzete százezreit. Államerekből pusztítottak már gyermekeket, irtottak védtelen népeket, bitóra hurcoltak hőseket.

Az államigazgatásnak mintegy korrekciója gyanánt érvényesül a társadalmi érdek. Néha szárny az, néha fék.

A társadalmat ugyanis nem a gondolatok, hanem az érzelmek irányítják, annak életerejé nem az önzésben, hanem a részvétben van. A társadalom az állam lakóinak összességében az egyes ember individuális érdekét nem téveszti el. Azt akarja, hogy minden ember a lehetőség szerint boldog legyen. A társadalmi igazgatás az embert védi a házi tűzhely mellett, a munkában, a küzdelemben, a nyomorban, a betegségben, a szenvedésben, de még a bűnben is.

A társadalom nagy alakjai azok, akik a jölét fejlesztése érdekében munkálkodnak. Már gróf Széchenyi István mondotta, hogy az egyes ember csak annyit ér, mint mennyit embertársainak használni tud. A társadalmi igazgatás pantheonjában nagyobb Triptolemus, ki az ekevasat találta fel, mint Napoleon, ki a nőt csak annyira taksálta, ahány fiut szül hadserégeinek.

Mivel pedig a teremtés tehetsége nem adatott meg az embernek, de megadottat, hogy nemestessen, a társadalmi igazgatás elkezd munkáját a gyermeknél. Felszedi az elhagyottat a föld parából, a nyomor szennyéből és embert nevel belőle. Nevel, hasznos tagjává teszi a társadalomnak. De a nevelés nemcsak abból áll, mit az iskola padja nyújt, a társadalom nevelése vezeti az embert az életküzdelem minden szakában. A földmivest megtanítja, mint kell művelni földjét, nevelni marháját, tőkeletesíteni veteményeit; az ipári munkást a gép mellé állítja, de nem teszi a gép tartozékává, a tőke rabjává, hanem lehetővé teszi, hogy ügyességének hasznát ő maga élvezze; kiképezi az ember lelki tulajdonait, ha van benne isteni szikra, azt éleszti. A beteget meggyógyítja, a szűkölködőt segíti, az elbukni kezdőt talpára állítja, az elcsüggedőt bátorítja, a büntetettet javítja. A büntetés nem retorzió többé, hanem a természet vad szilságának lenyűgözése.

Ha azonban a társadalmi igazgatás gyakorlati eredményével kíván dolgozni, akkor munkája sikerének alapfeltétele, hogy a társadalmi osztályokat egymással összehozza, azokat egymásra utalja, de természetesen nem a hódítókat és a meghódítottakat, nem az ur és a rabszolga fogalma szerint.

Az emberiség egy egysége egész, mint egységes a föld, melyet a Gondviselés neki adott, hogy lakja, hogy bírja. A földet a népek megosztották egymás között, államná fejlődtek és a nemzet fogalmában ismét előtűnik áll az egységes ember; pezsdül, érzelmei, erkölcsi teszik egygyé. Az állam életében az osztályok fejlődnek ki feléle egymásból, de ezek nem nyomják, hanem tartják egymást; a föld legmélyéből kiemelt arany és nemeskő lesz a nagy építmény egészenék fényt adó koronája. Az alsóbb néposztályok a nyers erőt adják, mint az ők talaj a nyers terményeket, viszont a felsőbb osztályok, mint a termékenyítő és fölülről lefelé, a mesterségek, a művészetek, az izlés, a tudomány szellemét közvetítik az alsóbbakkal és kifejelettebb ismereteik és tudásuk által azok cselekvőségének irányt adnak, azokat vezetik. Ahhoz, hogy az alsóbb osztályok színezékkel bírjanak, kell, hogy a világosságot felülől nyerjék.

A társadalomra nyers baj háramlanék abból, ha az alsó osztályok azt vennék észre, hogy ők meglehetnek a felülől jövő világosság nélkül is.

Ma már egy társadalmi osztály sem veheti magát büvkörrel körül, egyik sem élhet a másik erejéből, anélkül, hogy azért visszonzást adna.

Ne csodáljuk, hogy a vármegyék és városok tanács-termében az együttérzés tudata elhalt, a közreműködés ereje elenyed. A közjogi harcok győvereinek elé eltomput, a régi bástyák köveit megőrülte az idő és annak az eszméknek, mely a régi termetet megtöltötte, a levegője elposhadt.

Több levegőt, több napsugárt kell adni a tanács-termeknek, kell úzni a létint körül dohát és akkor a közönség elernyedt vére új életre pezsdül és megijult erővel fog a munkához.

Hirek.

— **Csokonai halálának százados évfordulója.** A Csokonai-kör serényen dolgozik Csokonai halálának százados évfordulóján rendezendő ünnepség előkészítésében. Eddig mintegy száz előlék vendég jelentette be jövetelét.

— **A Batthyány-utcai gyalogjáró.** A Batthyány-utcai gyalogjáróról már több ízben megemlékeztünk. A városi tanács behatán foglalkozott a gyalogjáróval és elhatározta, hogy a gyalogjárót helyrehozatja úgy azonban, hogy az utca háztulajdonosai tartoznak azon összeg felét befizetni, melybe a régi betonjáró került. A tanács eme határozata igazságos, mert a többi utca háztulajdonosai is felét fizették és fizetik a gyalogjáróknak.

— **Por a Nagyerdőn.** Mikor egy kis szárazság van, egyetlen üdülőhelyünk a Nagyerdő is porban uszik. Ezen nem lehet csak akképen segíteni, ha az utakat apró kavicsokkal rakjuk tele, vagy agyagos löddel építjük ki. Aczél Géza főmérnök bizonyára fog módot találni arra nézve, hogy az utat ily módon való kiegészítése mielőbb létrejöjjön.

— **A városőrzésről.** Az I. kerületi kapitányi hivatal vezetését ideiglenesen Könyves Tóth Mihály dr. mezőrendőr kapitány vette át az ott bekövetkezett személyi változás folytán.

— **Tisztviselők mozgalma.** Nap-nap mellett olvassuk az ország nagyob városiban megindult tisztviselői mozgalmakat a fizetésrendezés dolgában. A legtöbb város méltányolva a tisztviselők kérését, számolva a megélhetés nehézségeivel, az általuk végzett munkát becsülve, rendezik a tisztviselők fizetését. Valóban itt az ideje, hogy a közigazgatási tisztviselők munkájukhoz és képességükhöz mérten díjaztassanak. Jó és buzgó tisztviselők megérdemlik az illó fizetést, legalább annyit, hogy nagyobb gondok nélkül végezhessék kötelességeiket. Egyik város az állami fizetés mintájára rendezte tisztviselőinek fizetését, a másik körpolték szavazott meg, kitétel nélkül pedig valamennyien emelték a lakáspénzt, mely oly csekély volt idáig, hogy még a legmagasabb lakáspénz sem volt elegendő

egy kis lakás kibérlésére. Egyébiránt a közigazgatási tisztviselők oly szerény igényekkel lépnek fel, hogy a bizottsági tagok a legnagyobb készséggel teljesítették kérésüket.

— **Meghívó.** A debreczeni jótékony nőegylet szégyeinéke és árvaínak felségélyezésére, f. 1905. év május hó 27-én a nagyerdői Dobos-pavilonban tánczszal egybekötött zártkörű nyári mulatságot rendez. Belpéld. díj: személyenként 2 korona. Felülzárásokat köszönettel fogad a jótékony nőegylet. Jegyek válthatók: Zádor Lajos, Bartha Kálmán, Békés Lajos urak és Borsos Kata urleány üdületben, valamint este a pénztárnál. Kérjük a hölgyeket, hogy egyszerű ruhában sziveskedjenek megjelenni. Kezdeté este hét órakor.

— **A József kir. herceg Szanatórium Egyesületének szervező országos gyűlése.** A gyűlés Budapesten június hó 4-én lesz. Tárnya: Elnöki megnyitót és ennek keretében jelentés a szervezés eddigi méreteiről. Augusztus kir. herczegnő üdvözlése. Korányi Frigyes előadása, Munkaprogramm megállapítása. Választások. Indítványok.

— **Meghívó** az országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés hajduimegyei kerületének 1905 május 14-én délelőtt 11 órakor, a Kereskedő-Társulat díszteremében megtartandó első évi beszámológyűlésére. Tárnyosorozat: 1. Elnöki megnyitót. 2. Választmányi jelentés a beszámológyűléshez. 3. Taggyűlési előkészítése. 4. Netáni indítványok. Kardos László, elnök.

— **Felhívás.** A m. kir. homvédelmi miniszter ur ő nagyméltósága f. évi április hó 30-án kelt 14333 III. számú rendeletével megengedte, hogy a folyó évben fegyvergyakorlatra kötelezett nem tényleges állományú legénység egy csekély része (gyalogszázadokunk legfeljebb 10 fő) f. évi május hó 25-én a fegyvergyakorlat rovására 33 napra bevonulhasson.

Főleg mezőgazdák, cséplésnél foglalkozó gépészek és egyéb oly egynéke vehetik e kivételes kedvezményt igénybe, kik hatóságilag igazolva kimutathatják, hogy ők az ősi fegyvergyakorlathoz való behevés esetén hivatásos foglalkozásukban hátrányosan befolyásolhatnák.

Felhívatnak tehát azon tartalékos és pottartalékos honvédek, kik ez évben fegyvergyakorlatra kötelezve vannak, hogy amennyiben ezen kedvezményt igénybe óhajtják venni, ebbeli kérvényüket honvéd igazolványi könyvük csatolása mellett a városi tanács katonái és illetékesi ügyosztályánál adják be, mert május hó 25-én fegyvergyakorlat teljesítésére csak azok jelentkezhetnek, kiknek ezred parancsnokságuk az engedélyt arra megadta.

— **Értesítés.** Debreczen sz. kir. városnak a honvéd Ludovika akadémiában levő alapítványi helyei közül, egy a honvéd főrediskolában levő alapítványi helyei közül szintén egy megüresedvén, ezen helyek betöltésére pályázat hirdettetik.

Felhívatnak ennél fogva azon ifjak, illetve szülők és gyámok, kik a fent említett katonai intézetekbe magukat, illetve fiaikat felvételnél óhajtják, hogy vonatkozó Pályázati kérvényüket folyó évi május hó 15-ig d. u. 5 óráig a városi tanács iktató hivatalába adják be.

Egyben értesítetnek, hogy a pályázati feltételek ugy a katonai és illetékesi ügyosztálynál (városház, emelet 19. szám) mint a helybeli főiskolákban megtekinthetők.

— **Harczásati lögyakorlatok.** Az Elek orosz nagyherczeg nevével viselő 39. ezred parancsnoksága értesítette a városi tanácsot hogy május hó 15. és 17-ikén reggeli 7 órától d. e. 12 óráig a sárkúti tanya közelében levő harczásati lövőtérben tábori lövést tart. Bejelentésével kapcsolatban értesítjük az érdekelteket, hogy esetleges szerencsétlenségek elkerülése végett erre figyelni sziveskedjék.

— **A városi muzeum megnyitása.** A városi muzeumot május 21-ikén nyitják meg a Csokonai ünnepség keretében. Mivel a helység a nagy közönség befogadására nem elégséges, a muzeumi bizottság külön meghívókat nem bocsát ki.

Versenytárgyalási hirdetemény.

Debreczen szab. kir. város kórházi bizottsága a köz-kórháznál szükséglegendő szénmennyiséget 1905 november hó 1-től számított 3 évi idő tartamra vállalat után kívánván biztosítani, — annak szállítására zárt ajánlati versenytárgyalást írten.

A szén szükséglet 400 métermázsára irányoztatik elő, de a megrendelés ennél több is, kevesebb is lehet.

A szállítást szénnek a Charlotte Anna vagy Laura nevű porosz-széliziai bányából való, elsőrendű darabos szénnek kell lennie, mely köves, vagy teljes elégségre alkalmazható asványi terméket nem tartalmazhat.

Ajánlattevő tartozik a kórház gondnokságánál 5 kilogrammnyi mintát előzetesen letenni, írásbeli zártajánlatát pedig 100 métermázsánál árnakk számmal és betűvel feltüntetésével a kórházhoz kiírni.

A vállalat biztosításául készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban 500 kor. bánatpénz Debreczen szab. kir. város kórháza gondnokságánál előzetesen letendő a letét-egygy melléklendő lesz az ajánlathoz.

Ezen bánatpénz a vállalat elnyerése esetén 700 kor. értékre egészítendő ki.

Elkésve, vagy kellő bánatpénz nélkül beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A zárt ajánlatot, — melyben pályázó kijelenteni tartozik, hogy a szállítási részletes feltételeket elfogadja és magára nézve kötelezőnek ismeri, — Debreczen szab. kir. város kórháza gondnokságánál a mintával együtt 1905. év június hó 20-ik napjának d. u. 5 órájáig adandók be, melyek ugyanitt június hó 21-én d. e. 9 órakor fognak felbontatni.

A kórházi bizottság fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közül tetszése szerint szabadon választhasson, avagy azokat egészen is mellőzhesse.

A szállítási részletes feltételek a köz-kórház gondnokánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1905 május hó 10.

A kórházi bizottság.

Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

332.
1905. sz.

Pályázati hirdetemény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál évi 1800 korona fizetés és 400 korona laktépből álló javadalmaszással egybekötött 2 (két) rendőrfogalmazói állás üresedett meg.

Ezek az állások az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen választás után fognak betölteni.

Azok, kik pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi május hó 20-ik napján délután 5 órájáig annyiával is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázat nyujtatik.

Debreczen, 1905 május 4.

Domahidy Elemér,
főispán.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszer-raktárában
gyógyszerészeti különlegességek

és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.

== Eredeti francia és angol gyártmányok. ==

Uri divat, kalap és fehérenmü üzlet **Békés Lajos** Debreczen, Piacz-u. 44. dr. Ujfalussy-ház. Angol női bluzsokat, férfi fehérenmüeket és kelenygyeket mérték szerint a legszebb kivitelben készít.

1./1905. khb. szám.

Zárt ajánlati versenytárgyalási hirdetés.

Debreczen szab. kir. város közkórházi bizottsága a közkórháznak ágy- és ruhanemű szükségletét a szerződés megkötése idejétől számított 3 (három) évi időtartamra vállalat útján óhajtván biztosítani, azoknak szállítására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A szállítási részletes feltételek a közkórház gondnokánál naponként d. e. 9—12, d. u. 3—5 óráig megtekinthetők.

A szállításra csakis bejegyzett helybeli kereskedők pályázhatnak s kizárólag hazai gyártmányval.

Ajánlattevők készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban 1905. évi május hó 15-ik napjának d. e. 12 órájáig a közkórház gondnokságánál az ajánlati összeg 5% ának megfelelő bánatpénzt tartoznak letenni.

Ezen bánatpénz a vállalat elnyerése esetén visszatartatik s biztosítékká egészítendő ki 10%-ra.

Az ajánlatok 1905. évi május hó 15. napjának déli 12 órájáig Debreczen szab. kir. város közkórházának gondnokságánál adandók be.

Később beérkezett, kész minták nélküli vagy bánatpénz letételéről elismervénnyel fel nem szerelt ajánlat figyelembe nem vétetik.

A zárt ajánlatok 1905. évi május hó 16-án délután 3 órakor fognak a közkórházi gondnoki irodában felbontani; eredménye felett pedig a közházi bizottság döntend.

Debreczen, 1905. évi április hó 4-én.

A kórházi bizottság.

*Angol plaidek és takarók, svéd bőrkabátok
Borsos Katanál.*

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legutányosabban és jótállás mellett eszközi FÖLDVÁRI L. debreczeni első elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168.

Hivatalok részére

mindenféle

RUGGYANTA- és RÉZ-BÉLYEGZŐK,

PECSETNYOMÓK,

SZÁMOZÓGÉPEKET

és

ÁLLANDÓ FESTÉKPÁRNÁKAT

olcsó árban,

5 évi jótállás mellett, a legpontosabban készít az

ELSŐ DEBRECZENI

RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ GYÁR

és **KÖNYVNYOMDA**

Debreczen, Simonffy-utca Sesztina-ház.

==== A ====

bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek

a naponta felmerülő

gyógyszer-ujdonságok, hasonszenvi gyógyszerek,

kötszerek, szépítőszerek

legnagyobb raktára Debreczen és vidékére

Mihalovits J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti laboratoriuma

◆* Debreczenben, *◆

Főpiacz 31. szám, a városházzal szemben.

TÓTH GYULA
VASKERESKEDŐ, DEBRECZEN, Placc-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti, gazdasági és méhészeti szerzőmokat és felszereléseket; kerít vasuturok, gyermek-kocsi, fürdőkádkak, jég-szekrények, vas- és rúzuturok, perconapra- és kerít fecakendők, minden vas- és fémiparhoz való szerzőmok, tükés kerítés-huzalok, építkezéshez vasgerendák, vas-és porcellán-kályhák, többiakhoz multiplikátor (hőfejlesztés) betétek. — Legelőszobb bevásárlási forrás.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat

kiadásában megjelenő

„A V Á R O S”

ezimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő és csinos kivitelű hirdetések egész héten át a hirdetőkre tereli a szükségletét beszerzeni óhaját közönség figyelmét.

Debreczen szabad kir. város könyvnyomda-vállalata

Városházépület. (Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg egyszerűbbtől a legdrágábbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legbiztosabban állítatnak ki. — Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Tartós betűrcsből készült tömönvényekkel helybéli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a legrövidebb idő alatt szolgálunk.

Sürgőnyezim:

VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.
Telefon: 270. — Alapítattott 1561-ben.

Ruhafestő és vegyszertári tisztító intézet

**HARABÉCZY
ANTAL**
DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosoda!!!

5136/1905. sz.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni 9216. sz. tjkvben a + 15 r. sz. 7880. hr. szám alatt felvett s telekkönyvileg 12 hold 48 □ öl kiterjedésű ingatlan (Dobozy-féle ház utáni onodói föld) a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek kormányhatósági jóváhagyást is nyert 314/16,593—1904. bkgy. számú határozata értelmében, nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverés megtartása határidőül a f. 1905. évi június hó 7. napjának délelőtti 10 órája, helyiségül pedig a városháza nagy tanácssterme tűztek ki.

Kikiáltási ár 8400 korona, melynek 10%-a bánatpénzül az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezéhez készpénzen vagy elfogadható értékben letétbe helyezendő.

Árverelni szándékozik a részletes árverési feltételeket a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1905. évi április hó 27-ik napján tartott üléséből.

A városi tanács.

TELEFON 308. **MELOCCO PÉTER** TELEFON 308.

GYŐR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselét: Debreczen és Hajdúmegye részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Cementszrugár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **kar-**
mantus és **csömösölt** Cze-
mentesövek, Csatornázás.
Beton és Granito Ferrazo burkoló munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron
a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzalát megújítja, füstzaklatást megszüntet.